

Bemærkninger til lovforslaget

Meget, meget langt gælder, at en ejendoms ejer suverænt bør have afgørelsesretten over, hvad der skal ske på hans ejendom.

Nogle vil ligefrem kalde dette for et grundlæggende etisk princip.

Men praktiske samfundsmæssige overvejelser fører til samme resultat.

For det første gælder det jo om at undgå forsinkende bureaukrati. Hurtig handling er ofte i sig selv rigtigst handling. Samfundsinteressen består bl.a. i, at mindst muligt af arbejdskraften ødsles væk på skrivebordsarbejde. Og ejeren skal jo under alle omstændigheder være med, når det skal afgøres, hvad der skal ske med hans ejendom. Derfor er det nærliggende at sige, at så skal andre ikke blandes ind i det.

For det andet er ejeren den, der har direkte egoistisk interesse i, at ejendommen behandles så økonomisk som muligt. Og behandles hver enkelt ejendom i dronningeriget mest økonomisk fornuftigt, bliver summen heraf størst opnåelig velstand for nationen.

Der kan tænkes tilfælde, hvor det anførte vejer mindre tungt i vægtskålen end hensynet til, at stat og kommune har overordnede interesser i at regulere ejendomsrettens udnyttelse.

Men sådanne tilfælde ligger langt fra det, nærværende forslag beskæftiger sig med: nedrivning af en eller flere bygninger.

Når en ejer vil fjerne en bygning, er det så at sige altid, fordi bygningen ikke længere gør gavn. Ellers ville det jo stride mod ejerens egne interesser at ville have den væk. Den nye anvendelse af den ryddede grund kan måske give anledning til kontrovers: skal der bygges boliger, industri, parkeringshal, værtshus? Alt dette ligger imidlertid uden for nærværende lovforslag.

Det samme gælder, at andre private – lejere, panthavere osv. – kan have beskyttede interesser at

varetage. Ejeren kan naturligvis ikke samtidig have fordelene ved at leje bygningen (eller dele deraf) ud til en fremmed og så ødelægge lejemålet ved at rive bygningen ned.

Aktuelt skete en dramatisering af problemet den 12. januar 1983, da den københavnske VS-borgmester som led i sin samfundsdestruktive virksomhed anmeldte fhv. boligminister Helge Nielsen til politiet for at nedrive ejendomme i Stengade og Bagesensgade, hvor Nielsen repræsenterede ejeren, til trods for at VSeren ikke havde givet tilladelse til noget sådant.

Dette er god anskuelsesundervisning for den, der blåøjet tror, at offentlige myndigheder kan man trygt overlade kompetencen til vedrørende alt og alle, fordi offentlige myndigheder – ud fra den af herskerklassen foretagne indoktrinering af den danske befolkning – skulle være saglige og derfor træffer de klogeste afgørelser. Den frugtbare lovforholdning er tværtimod den gammelnordiske PH-indstilling: nær skepsis til alle, der har magt at udøve. Magt korrumperer. Derfor skal offentlige myndigheder ikke have en tusindedel milligram mere magt, end hvad der findes strengt nødvendigt.

Og det er ikke strengt nødvendigt, at det offentlige skal kunne hindre folk i at rive deres egne bygninger ned. I al fald ikke i perioder som den nuværende, hvor krigstidens forsyningsbesværligheder for længst er en saga blot.

Når fredede bygninger uden videre er undtaget, skyldes det, at nærværende lovforslag ikke findes at være den hensigtsmæssige slagplads til at optage striden om reform af bygningsfredningsloven. Var det sket, kunne hovedhensigten med nærværende forslag nemlig let blive forflygtiget til diskussion af noget, der kun angår få dele af en promille ude i et udkanthjørne af, hvad nærværende forslag angår.